

Capítol I
EL TALLER

Utilitzant una sola gota de tinta a tall d'espill, el mag egipci es disposa a revelar a qualsevol client casual llunyanes visions del passat. Això mateix és el que em dispo a fer per tu, lector. Amb aquesta gota de tinta a la punta de la ploma, et mostraré l'espaiós taller del senyor Jonathan Burge, ebenista i constructor, al llogaret de Hayslope, segons apareixia el dia 18 de juny de l'any de Nostre Senyor 1799.

El sol de la tarda donava calor als cinc obrers que estaven ocupats tot fabricant portes i vases de finestra, així com també empostaments. L'aroma de la fusta de pi, procedent d'un munt de taulons disposats en forma de tenda que hi havia a prop de la porta oberta, es confonia amb l'olor dels saücs, que estenien la seva neu estival a la vora de la finestra oberta de l'altre costat; els inclinats raigs del sol travessaven els encenalls transparents que sorgien davant del laboratori i feien brillar el fi gra d'un plafó de roure recolzat contra la paret.

En un caramull d'aquells delicats encenalls havia fet el seu agradable llit un gos de pastor, de pelatge gris i rude, que restava estès amb el musell entre les potes davanteres, arrufant adesiara les celles en dirigir una mirada cap al més alt dels cinc obrers, que tallava un escut d'armes al bell mig de la fusta del palmar de la xemeneia. A aquest obrer pertanyia la forta veu de baríton que dominava els sorolls del ribot i del martell mentre cantava:

«Desperta, ànima meva, i amb el sol
comença la teva tasca diària;
sacseja tota mandra...»

Va interrompre's davant la necessitat de prendre unes mesures amb més atenció, i la veu sonora es va convertir en un lleu xiulet; però després es deixà sentir una altra vegada amb redoblat vigor:

«Fes que sigui sincera la teva veu humana,
i clara com el migdia la teva consciència.»

Una veu així sols podia procedir d'un pit ample, i aquest pit pertanyia a un home de sis peus aproximadament, de complexió forta i musculosa, d'esquena robusta i cap tan ben equilibrat que, en incorporar-se per examinar la seva feina des de més lluny, tenia l'aspecte d'un soldat presentant armes. Amb els braços arregussats fins més amunt del colze, mostrava uns músculs dignes d'aconseguir el primer premi en un concurs de força; però la llarga i esvelta mà, amb els tous dels dits bastant esmolats, semblava més apropiada per a les tasques de destresa.

Adam Bede, de cos alt i fornit, era d'origen saxó i tenia aquest aspecte; però els cabells, de color negre atzabeja, resultaven més notables pel seu contrast amb la gorra de paper fi i la mirada aguda dels ulls foscos que brillaven sota unes celles molt marcades, prominents i mòbils, cosa que indicava que per les seves venes corria també sang celta. El seu rostre era gros, de faccions poc delicades, i en la seva actitud de repòs no tenia altra bellesa que l'expressió pròpia d'un semblant intel·ligent, honrat i alegre.

Amb tota evidència, l'obrer que es trobava al seu costat era germà d'Adam. Tenia gairebé la seva mateixa estatura, el mateix tipus de faccions, igual to en el color dels cabells i del cutis; però la semblança familiar feia encara més visible la notable diferència d'expressió, tant en la forma com en el rostre.

Les amples espatlles de Seth eren lleugerament corbades; els ulls eren més grisos; les celles, menys prominents i afables que les del seu germà; i la seva mirada, en comptes d'aguda, era confiada i benigna.

Es va llevar la gorra de paper, i així es va poder veure que no tenia els cabells espessos i dreçats com els d'Adam, sinó prims i ondulats, de manera que permetien discernir el contorn exacte de l'arc coronal que li predominava molt decididament sobre el semblant.

Els rodamons peresosos tenien sempre la certesa que rebrien de Seth una moneda de coure; però, en canvi, a penes gosaven dirigir la paraula a Adam.

El concert de les eines i de la veu d'Adam fou interromput a la fi per Seth, que, aixecant la porta en la qual havia estat treballant amb més assiduïtat, la va deixar recolzada a la paret i va dir:

—Bé, avui ja he acabat la porta per fi.

Els obrers alçaren els ulls; Jim Salt, corpulent individu de cabells rojos, conegut pel malnom de Jim el Roig, va interrompre la seva tasca amb el ribot, i Adam, dirigint una mirada d'intensa sorpresa a Seth, li va dir:

—¿Què dius ara? ¿Estàs segur que l'has acabada?

—Sens dubte —contestà Seth, sorprès al seu torn—. ¿Què li manca?

Un cor de rialles dels altres tres obrers va obligar Seth a mirar molt confós al seu voltant. Adam no va prendre part en la hilaritat general; però al seu rostre hi va haver un lleu somrí, i, en to més suau que abans, va observar:

—¿No veus que t'has oblidat dels plafons?

Esclataren de bell nou les rialles quan Seth es va posar les mans al cap i es va ruboritzar intensament.

—Hurra! —va cridar un individu petitet, flexible, anomenat Ben el Nerviuüt, mentre s'avançava per agafar la porta—. La penjarem a l'extrem del taller, amb un rètol que digui: «Obra de Seth Bede, el metodista.» Escolta, Jim; duu el pot de pintura vermella.

—Calleu! —va dir Adam—. I tu, Ben Cranage, deixa'l en pau. Ja veurem com a tu et passa una cosa per l'estil un dia d'aquests. Llavors no tindràs tantes ganes de riure-te'n.